

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évi 170.— L., félévi 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Egyföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baroa L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombat.

És ímé a csillag, melyet láttak vala napkeleten, előttök megyen
míglen jutna és megállana a hely felett, a hol a gyermek vala.
És mikor látták volna a csillagot, igen nagy örömmel örvendezének!
És bémenvén a házba, megtalálák a gyermeket Máriával az ő
vával, és leborúlván tisztességet tőnek néki; és az ő kincseket elő-
ván, adának néki ajándékokat, aranyat, temjént és mirhát.

Bethlehem csillaga a világ világossága.

Ime, bölcsök jövének napkeletről Jerusalemba, mondván: hol vagyon, aki született, a zsidók királya? mert láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk imádni őt" (Szt. Máté evangéliuma, 2. fejezet 1. vers).

Mind ezek történtek ezelőtt csaknem 2000 évvel. Nyugaton, Rómában Augusztus császár uralkodott. Keleten, Zsidóországban az ő helyettese, Heródes volt a király. Három bölcs férfiú igyekezett keletről, de az akkor ismert világ különböző tájékaról Betlehembe. Mind a hárman egy rendkívüli csillag ragyogását látták az ég peremén, s a fényes égi jel irányában utrakeltek. Zsidóország határán találkoztak egy ponton, ahol a teve utak egymást keresztelték.

Ma indította utra Menyhártot, Gáspárt, Boldizsárt, Napkelet bölcs királyait? Micsoda gondolatok, vágyak, micsoda remények fűtöttek a három fejedelmi férfiú lelkét? Talán azért indultak el messzi tájékról ismeretlen helyre, mert hallottak ők is az ó-szövetségi szentiratokról? S talán tudomást szereztek Mikeás próféta jövendöléséről, ki 650 évvel a betlehemi csillag feltünése előtt ezeket írta: „Te efratai Betlehem kicsiny vagy ugyan Juda ezrei között, mégis te belőled származik nekem, ki uralkodó legyen Izraelben, az ő kijövele kezdettől, az örök napoktól vagyon?" S jöttek, hogy hódoljanak a csoda-királynak! Vagy tán azért keltek utra, mert a csillag feltünéséből új idöket, új világot reméltek? Új erkölcsöket a szörnyü sülyedés helyébe, igazságot a pogány világ kétségbeejtő zür-zavarai között, igazságosságot az igazságtalansággal gyötört, szabadságot a szolgasággal elcsigázott népek életébe? Nem tudjuk. Ne is kutatunk. A történelem rejtett rugóit úgy se patantathatja fel véges emberi értelem.

Bennünket az érdekel, amit a három bölcs király Betlehemben látott, ami Betlehemből szétáradt a világba, ami jó az emberiségnek, ami nekünk onnan elindult.

Láttak ők ott kunyhót, amelyet istállónak is használtak a pásztorok. Láttak jászlat, amely avarral volt ágyazva. Láttak szegénységet, egyszerűséget, aminőhöz fejedelmi tekintetük nem volt szokva. S mégis a szent

szöveg szerint — amely pedig a felséges Isten szava a népek millióihoz — a három király ámulattal, hódolattal állt a szegényes környezet fensége előtt. Mert a jászolbargyermeket látták, kinek arcáról isteni fenség fénye sugárzott, gyermeket, kinek szeméiben szelidség s páratlan kedvesség ragyogott, de ez a szelidség az igazság sugárzását tükrözte s ez a sugárzás új koroknak, új reményeknek népek szabadságának, emberek megváltásának ígéretével megígérte őket.

Láttak egy szerény, alázatos anyát, egy öregedő szent férfiút, kik maguk is az ámulathódolatával dédelgették a gyermeket s nem tudtak betelni a gyermek kedves fenségével.

Érthető, ha ez a szegénységtől környezet magasztosság fejedelmi térdeiket meghajlítottta: térdre borulva nyujtották oda ajándékaikat ennek a gyermeknek.

Királyi gyermeknek, kiből a földi királyok fejedelme, a Századok Atyja lesz s uralkodni fog nemcsak Izrael földjén, hanem tengertől tengerig s uralmának nem lesz vége.

S vajjon nem így történt-e? Nem áradt Betlehemből világosság az egész világra? A betlehemi kisdedben nem az igazság napja ragyogott-e fel, amely fényével immár 2000 évvilágítja meg az utat, utat az igazság és élet felé? Világítja egyeseknek ép úgy, mint népnek, fajoknak és országoknak.

Ez a világosság Krisztus tanításaiból, az ó evangéliumából csakugyan felénk áradt. Krisztus tanításaiból tanultuk meg, hogy testvérek, a mennyei Atya gyermekei vagyunk mindannyian, hogy egyformák vagyunk, hogy nincs különbség ember és ember, úr és szolg között, hanem ha van elsőbbség, az csak lelki nemesség, a jóság, az erényesség elsőbbsége lehet; minden más kiválóság füst és köd pára, melyet az első fuvallat elsodor. Krisztustól tanultuk meg szeretni a szelidséget, békességes lelkületet, mert boldog csak a békés lelkületű ember lehet: nem félni a szegénységtől, mert a becsületes szegénységben is boldogan, megnyugvással élhet az ember. Krisztus tanítása vezetett rá, hogy nem meggazdagodás, nem a mámor az élet célja, hanem hogy lelki kincseket kell gyűjtenünk.

elyeket sem a rozsdá, sem a moly nem néz meg. Mily szörnyű bizonyítékok napjainkban az anyagi romlások, csődök, bankkésések, börtönbüntetések, öngyilkosságok Krisztus tanításának nagy igazságai mellett! Krisztus tanított meg szeretni az igazságot, élni és szenvedni az igazságért, mert az igazság előbb-utóbb győzni fog, miként Krisztus, aki meggyőzte a világot.

Az igazság diadalába vetett reménységünk Krisztusból táplálkozik, aki maga is élt az igazságért s meghalt érte, de feltámadt, hogy legyőzője a hamisságnak, az igazságtalanságnak.

Bethlehem csillaga a világosságot, az igaz-

ságot jelenti a világnak, az országoknak, a népeknek! Jelenti nekünk, sujtott kisebbségi népeknek is, kiknek ősei keleti hazájukból másfélszáz év előtt elindultak érrefelé, nyugatra, hogy itt a Duna-Tisza-Maros-Olt folyásánál új hazát alapítsanak. Onnan jöttek, ahol a nap kél, honnan a világosság kiáradt a világra, az emberiségre.

Krisztus világossága eljutott hozzájuk rajtuk keresztül hozzánk is. E világosság ragyogásánál megismertük az igazságot.

Bethlehem - csillaga sugározd be minden népet, minden ember lelkébe az igazság világosságát!

Dr. Balázs András.

Nemzeti erőpróba

Múlt számunkban rámutattunk arra, hogy a közelgő népszámlálásnak milyen fontos következményei lesznek a mi sorsunk alakulására is. Ha sikerül teljes létszámunkat elismernünk, akkor több lesz a súlyunk és tekintélyünk, tehát jogainkat is erősebben követeljük. Minden igaz magyarnak helyt kell állnia anyanyelvéért; fajdért. Hogy mi módon, és nézve a következő felvilágosításokat:

Mit kell tudni a népszámlálásnál?

1. Elengedhetetlen dolog, hogy mindenki értse a kérdéseket, melyeket a kérdőív, vagy a számlálóbiztos feltesz és arra anyanyelvén határozott és világos feleletet adjon, pedig románul tud, saját maga kitölthesse a kérdőívet román nyelven.
- A számláló ívek szövege magyar nyelven megjelenik s ilyen is kérni kell a számlálóbiztosától, hogy abból tudomást szerezhessen a románul nem tudó magyar a hozzá intézendő levelekről.
2. Mindenki tartsa kéznél azokat az okmányokat, amelyek esetleg valaminek az igaz-

olásához szükségesek, így a születési házassági, állampolgársági, illetőségi bizonyítványát.

3. Mindenki szent meggyőződése alapján vallja be anyanyelvét, nemzetiségét. — Ne hagyja magát befolyásoltatni. Senkinek nem vehetik el a nyugdíját, senkit sem foszthatnak meg az állásától, senkinek nem vethetnek ki több adót azért, ha magyar létére magyarnak vallja magát.

4. Az adatszolgáltatást megtagadni nem szabad, mert ezt a törvény szigorúan bünteti; az adatok, melyeket bevallunk az igazságnak kell, hogy megfeleljenek, mert ezt is előírja a törvény.

5. A népszámláláskor befolyó adatok teljesen titkosak, azokat kizárólag statisztikai célokra fogják felhasználni, azokat sem a bíróságok, sem az adóhivatalok, sem a rendőrség, sem a közigazgatási szervek nem kapják meg, azok nyilvánosságra nem hozhatók, mert az ilyen eseteket a törvény szigorúan bünteti.

6. A népszámlálást mindenkinek az otthonában végzik. Tehát a népszámlálás napján lehetőség szerint a családfő maradjon odahaza és várja meg, amíg a népszámlálóbiztos oda, lakásába elmegy a kérdőív után.

Magyar anyanyelviük! Magyar nemzetiségük! A népszámlálási íven a 15-ös rovat felirata: anyanyelv; a 17-es rovaté pedig nemzetiség. Figyeljétek, hogy a 15-ös ezekbe a rovatokba vallomásokotokat írja-e be?

7. Magyar anyanyelvű, magyar nemzeti-ségű testvéreinkre legfontosabb a kérdőív 15-ik rovata, mely az anyanyelvet — továbbá a 17-ik rovata, mely a nemzetiséget — és 18-ik rovata, mely az állampolgárságot tudakolja.

Mi magyar anyanyelvű, magyar nemzeti-ségű, de román állampolgárok vagyunk. A kérdőív 15-ik és 17-ik rovataiba, tehát a MAGYAR, viszont az állampolgárságot tudakoló 18-ik rovatába a ROMÁN feleletet kell írunk, vagy ha románul nem tud valaki írni, akkor ezt a feleletet kell a számláló biztossal beírni.

8. Magyar szülők gyermekei magyar anyanyelvűnek irandók be, de ha a szülők anyanyelve különböző, akkor az anya nyelvét kell beírni.

9. Nemzetiségét mindenki szent meggyő-ződése alapján vallhatja be, tekintet nélkül vallására, vagy más egyéb körülményekre. Aki magyar anyanyelvű, csak magyar lehet!

10. Jelenünk, gyermekeink jövője, kultu-ránk léte függ tőled magyar testvérem, hogy magyar nemzetiségű, de román állampol-gár-nak valljad magad. Ugy segít meg az Isten!

KÜLFÖLD

A magyar szociálisták cseh szoldja. Utolsó előtti számunk-ban röviden közöltük azt a vá-dat, hogy a magyar szociál-demokrata párt a magyar fő-város most folyó törvényható-sági választások harcaira cseh segítséget kaptak — pénzben. Azóta a vád sokkal súlyosabb lett. Az, hogy a magyar szociá-listák állandó pénzbeli segítsé-get kértek és kaptak a cseh szo-cialistáktól. Egyik magyaror-szági újság, a Magyarorszá-g, két egymást követő számában erre vonatkozó több okirat fénykép-mását közölte bizonyíté-kekül. A magyar szociálisták új-ságja letagadta ezt a vádat s hamisítványnak mondta a kö-zölt okiratokat. Ugyanigy nyi-latkozott a magyar országgyü-lésen a szociáldemokrata párt nevében Payer Károly kép-viselő. A Magyarság ezek után is fenntartja vádját s újabb bi-zonyítékul közölte a magyar-cseh és osztrák szociálisták prágai propaganda bizottságá-nak ez év szeptember végén tartott bizalmas üléséről készült jegyzőkönyvet, amely szerint el-határozták a kérelhetetlen har-cot a magyar kormányrendszer ellen s erre biztosították a ma-

gyar szociálisták részére cseh „elvtársaik” pénzbeli segítsé-

Bizonyára bírósági tárgyalás fogja eldönteni, hogy ezek az iratok eredetiek-e vagy sem. Ha eredeti voltak bizonyítást nyer, az kellemetlen helyzetbe hozhatja a cseh kormányt is, mert a cseh szociálista párt részt vesz a kormányzásban s egyik tagja, aki a prágai tárgyalásokon jelen volt, a kor-mánynak is tagja.

Megbukott a francia kor-mány. A Tardieu-kormányt a francia szenátusban leszavaz-ták, ezért beadta lemondását, egy évi kormányzás után, amit egy rövid tartamu szünet szakított meg. A szenátusban meg-támadták a kormány külpoliti-káját, mert nem készül eléggé Franciaország biztonságának vé-delmére. Azonkívül súlyos tá-madás érte a kormány pénz-ügyi politikáját is s a bukás-nak valójában ez az oka. Egy szédelő nagy arányú s kellően meg nem alapozott vállalatának bukása egész sereg bankot tett tönkre és óriási munkástömeget fosztott meg kenyerétől. A kor-mány ellen az a vád, hogy nem lépett kellő időben közbe, ami-kor még megakadályozhatta volna a szerencsétlenség bekö-vetkezését, bár kellő időben megkapta a figyelmeztetést,

Az új kormányt Barthou sze-nátor alakította meg, de nem jósolnak hosszú életet neki, mert Barthou is csak pártszö-vetség támogatásával kormá-nyozhat s nem valószínű, hogy Tardieu támogassa. Érdekes különben, hogy a harmadik köztársaság megalakulásától, 1871 februárjától ez a nyolc-vanhatodik kormánya Francia országnak. Egyre-egyre tehát egy teljes évi kormányzás sem esik.

A magyar kisgazdák pártja. A legfrisebb magyarországi párt szervező munkája nagy erővel halad előre. A múlt héten Hajduböszörményben, ezen héten Székesfehérvárt tartották hatalmas szervező gyűlést ezen már bejelentették a ma-gyar földmivelés érdekeit szí-ven viselő pártalakulások csatlakozását. A szervezés a legtel-jesebb felekezeti egyetértés és szeretet jegyében történik egyébként is bölcsen, mert gazdaérdekekkel rokonszenvező értelmiséget is bevonják a párt életbe. Így a jövő év őszén be-következő választások a ma-gyar közélet jelentékeny és egé-szen megbízható tényezőjé- fogják tenni az új pártot.

Magyarok, ébredjétek, vigyázzatok! 1930. december végén tíz év sorsát, nemzetünk sorsát döntjük el! Ezen a napon emelt fővel és büszkén mondjuk meg, hogy magyarok vagyunk és azok is akarunk maradni!

A moszkvai ellenforradalmi per. Az orosz mérnökök összeküvése miatt elrendelt büntető tárgyalás befejezést nyert. A vádlott mérnökök közül ötöt ítélt halálra a szovjet bírósága, a többiek pedig súlyos börtönbüntetésre. Ezenkívül is voltak újabb bajai az orosz bolsevista kormányoknak. A lengyel határ közelében levő községek egész sora fellázadt a bolsevista elnyomás ellen és csak hosszas harcok után lehetett vérbe fojtanítani a felkelést. Szovjetállam-erőfinek lenni sem gyönyörűség.

Amerika is érzi a bajt. A világot lenyomva tartó gazdasági válság hatása alól Amerika sem képes kivonni magát. Már két évben rázta meg a magángazdaságot nagy bukások sorozata. Most pedig az állam háztartása is érzi a bukások hatását. A költségvetés — évek óta először — hiányt mutat s Amerika politikai nem számíthatnak — mint eddig — adóelengedésre. Ellenkezőleg: adóemelésre van szükség. Ez is bizonyítja, hogy már a világ gazdasági élete mind jobban összekapcsolódik s ha ahol baj van, azt mindenütt érzékelik.

Új külügyminiszter Magyarországon. Walkó Lajos magyar külügyminiszter lemondását elutasította Horthy kormányzó s új külügyminiszterül Károlyi Gyula nevezte ki. Az új külügyminiszter aradmegyei birtokos s elnöke a bolsevizmus bukása után alakult u. n. „aradi” kormánynak. A miniszterváltásnak nincs politikai oka.

Belpolitikai hírek

Okos szó a kisebbségekről. Jorga, Románia egyik tekintélyes politikusa a parlamentben a kisebbségekről a következőket mondotta: *A kisebbségeket tisztelnünk, becsülnünk kell és csak azután követelhetünk tőlük hűséget.*

A Magyar Párt elnöke, gróf Bethlen György kihallgatáson volt a királynál. Dr. Gróf Bethlen Györgyöt, az Országos Magyar Párt elnökét, a király hosszabb kihallgatáson fogadta. Pártelnökünk tájékoztatta a királyt a romániai magyarság helyzetéről. A király nagy figyelemmel hallgatta végig Bethlen gróf előterjesztéseit és kilátásba helyezte, hogy a hatóságoktól részletes jelentést fog kérni a Bethlen gróf által elmondott panaszokra vonatkozólag.

Uccai harcok Bukarestben. A diákünnepségek alkalmával a diákok Bukarest uccáin tüntetni kezdtek. A kirakatokat bezúzták és a cégtáblákat leszakították. A rendőrség a diákokat szét akarta verni, de a diákok ellenállottak. A rendőrség erre gummitalpatokkal felfegyverkezve vonult ki a tüntetők ellen és azokat szét is verte. A tüntetés alkalmával több súlyos sebesülés történt.

Hova tüntek el a milliók? A Bukarestben megjelenő ellenzéki újságok utóbbi időben sokat foglalkoznak a kormány pazarlásával. Több lap nyíltan felteszi a kérdést, hogy hova tüntek azok az összegek, amelyeket a kormány felvett, de nem fordított rendeltetési helyükre? Így például tavaly a kormány 50 millió

lejt vett fel a munkanélküliek segélyezésére. Ezt az összeget minif Ioanitescu a parlamentben a múltkor mondotta: nem fordították erre a célra. Ioanitescu kérdésére még a mai napig sem kapott a kormánytól választ. Hatmillió lejt vett fel a kormány a pénzügyi gárda megszervezésére, ami azonban nem történt meg. — Ugyancsak ez a sorsa hatmillió lejnek, amelyet a központi kiváltelt ellenőrző hivatal megszervezésére vett fel a kormány.

Mégis város marad Bánffy-hunyad. A Kolozsváron székelő helyi felülvizsgálati bizottság megsemmisítette a Bánffy-hunyad visszafejlesztésre vonatkozó községi és megyei határozatokat. A különös határozatot Bánffy-hunyad népe a bukaresti közigazgatást bíróságnál fogja megfellebbezni. Szomorú dolog, hogy a Román Nemzeti Párt személyi érdekek miatt nem teljesíti a népkamarát és megszegi a községi választások alkalmával kötött egyességet.

C SEREPET

földgázzal égetett, fagyállót, tartóst

„TERRASIT“

nemesvakolatot, mely szintartó, viharálló, javítást nem igényel, az épület művészi hatását emeli, valamint

Cementlapot

izléses kivitelben, különböző színben és motívummal, előnyös áron szállít a „MERCULES“ S. A. Dicioșanmărtin - Dicioșanmărtin

* HIREK *

Olvásóinknak, munkatársainknak, jóakaratu támogatóinknak kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kívánunk!

Meghosszabbították a magyar postatakarékpénztári betétek bevallásának határidejét. A román posták igazgatósága a magyar postatakarékpénztári betétek bevallásának határidejét folyó évi december hó 31-ig meghosszabbította.

Fiedler püspök adománya a munkanélkülieknek. Fiedler István Szatmár-nagyvárad püspök a temesvári munkanélküliek javára 20 ezer lejt adományozott.

Németországban büntetik azokat az anyákat, akik nem szoptatják gyermekeiket. Németországban erős mozgalom indult meg, hogy azokat az anyákat, akik kis gyermekeiket tudnák szoptatni, de nem szoptatják, hatóságilag kényszerítsék anyai kötelességük teljesítésére. Az olyan anyákat, akik nem akarják gyermekeiket szoptatni, büntetni fogják.

Halálos elgázolás. Segesvár közelében a dánosi sorompónál a gyorsvonat elgázolta Márton Gergely dobai lakóst és szolgáját. Mindketten meghaltak.

Amerikában árpával fűtik a kályhákat. Az árpa Kanadában olcsóbb a fánál. A birtokosok ezért fa helyett árpatermésüket használják fel fűtésre. Ugy látzik ismét eljönnek Amerikában azok a háboru előtti idők, mikor buzával fűtötték a vasuti mórdo nyokat.

Hol lesz az első gazdasági iskola?

Fájdalmas feladat megoldásával foglalkozott az unitárius egyház főtanácsa a december 14-én tartott gyűlésen. Miután az egyház ingatlanait elvették és megfelelő államsegélyt nem folyósítottak, a két unitárius főgimnázium fönntartása lehetetlenné vált. A súlyos anyagi megrázkódtatás kikerülése végett egyik főgimnáziumot algimnáziummá kellett átszervezni. A főtanácson komoly, némely részleteiben megrendítő erejű viták folytak arról, hogy a székelykereszturi vagy kolozsvári főgimnázium átalakítását határozzák-e el. A főtanács végül szótöbbséggel a kolozsvári főgimnázium épségbentartása mellett döntött. Az egész magyarság nagyrabecsülésére és őszinte tiszteletére méltóak a kereszturi főgimnázium védelmezői, akik között a falusi kisgazdákat is ott láttuk. Azok is, akik a helyzet komoly mérlegelése után nem szavazhattak velük, meghajlják tiszteletük zászlóját elő-

tük, egy nemes harc lelkes katonái előtt. Mi abban a reményben vagyunk, hogy veszteségük fájdalma enyhülni fog. Az egyházi főtanács ugyanis elhatározta, hogy Székelykeresztúron az algimnázium mellett a mai idők követelményének megfelelő gazdasági iskolát fog létesíteni. Tehát az erdélyi magyarság egyik legfontosabb kulturális intézménye ott fog megvalósulni az unitárius székelyek központjában. Bizvást hisszük és reméljük, hogy azok, akik olyan lelkesen megharcoltak a főgimnázium megmaradásáért, fájdalmuk enyhültével keblükre ölelik a gazdasági iskolát és annak áldásait szétárasztják a falusi házak tűzhelyei mellé. Székelykeresztúr a gazdasági iskola révén nemzeti jelentőségre emelkedett. Bizunk a székelységben — vezetőkben és népben egyaránt, — hogy a nemzeti várakozásnak dicsőségesen meg fognak felelni.

Egy japán földmives megjósolta a földrengést. Lapunk egyik számában közöltük a japánországi földrengés híret. Japán ujságok hirt adnak arról, hogy egy Mokushira nevű földmives előre megjósolta a földrengés idejét és helyét. Mokushira a szerencsétlenség előtti napon sajátságos szivárványszerű fénytüneményt látott az égen. Azonnal táviratot küldött Ishino dr. kiotói egyetemi tanárnak: *Holnap reggel 4 órakor Idzuban*

földrengés lesz. Az egyetemi tanár babonás jóslásnak tekintette a táviratot. Annál nagyobb volt azután a megdöbbenése és csodálkozása, amikor másnap értesült a rettenetes földrengésről.

Büntetik a részegséget. A szesz törvény értelmében azok ellen, akiket nyilvános helyen ittas állapotban találnak, hivatalból eljárást indítanak. A részeg embereket megbüntetik és a részegek listájára jegyzik fel.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni!

Magyarok! Anyanyelvét, nemzetiségét mindenki szabadon, minden kényszermentesen, minden büntető következmény nélkül, saját lelkiismerete és szent meggyőződése szerint vallhatja be. Meg kell mondanunk, hogy magyarok vagyunk!

Milyen telünk lesz?

Az időjárás megfigyelésével foglalkozó tudósok szerint *mostani telünk nem lesz szigorú*. Minden valószínűség szerint csak január és február hónapokban lesznek nagyobb hidegek. Nem kell attól tartanunk, hogy az 1929. évi télhez hasonló zord telünk lesz, arra azonban elkészülhetünk, hogy a tavalyinál valamivel szigorubb tél köszönt be.

Tüzet okozott a fűstről lecselt szalona. Dunántul, Tolna községben Schnéring József asztalos házában a fűstre akasztott szalonna leesett a parázsra. A szalonna zsirja a parázon kiolvadt és meggyult. Az égő zsir lángbaborította az egész házat. A veszedelmes tüzet csak nehezen lehetett eloltani.

Idegeseknek és lelki-betegeknek az enyhe természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideg orvosok véleménye alapján a FERENC JÓZSEF viz használatára az agy és a gerincvelő súlyos megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

AMBROSI, FISCHER & CO.

AIUD — NAGYENYED.

Az őszi szállítás megkezdődött. Aki biztos eredményt akar elérni, ültessen fákat, bokrokat már az őszi folyamán. *Arjegyzék kívánatra díjtalanul*

Katholikus kultur-hét Székelyszentkirályon.

December hónap második felében Szabó János esperes-plébános és a *katholikus szociális testvérek* jól sikerült kulturhetet rendeztek Székelyszentkirály udvarhelymegyei községben. A kulturhét célja az volt, hogy Szentkirály derék székely népének jó tanácsokat lehessen adni a mindennapi élet legégetőbb kérdéseiben.

A mai kor lelki, szellemi és anyagi válságai között az ilyen tanácsok és tanítások óriási jelentőséggel bírnak. A szentkirályi előadások előadói mindnyájan úgy választották meg tárgyukat, hogy valóban apostoli munkát végeztek.

Az előadásokat és megbeszéléseket Andrea és Melani szociális testvérek, dr. Szász Ferenc, a „Magyar Nép” szerkesztője tartották és vezették. A szociális testvérek a nők kérdéseivel, dr. Szász Ferenc szerkesztő pedig a gazdák bajaival foglalkozott. Az előadások nyomán nagy mozgalom indult meg Szentkirályon a régi hibák kiküszöbölésére és a hasznos újítások bevezetésére.

A Szentkirályon tartott előadások közül ki kell még emelnünk Dobos Ferenc udvarhelyi tanár előadását, aki a *kommunizmus* nagy veszedelméről és bajairól értekezett, továbbá dr. Hartwig udvarhelyi orvos előadását a szesz italok káros étkölcsi és testi hatásáról.

Az előadásoknak mindig nagy közönsége volt és azon állandóan részt vettek igen sokan a szomszédos községekből is.

Ott láttuk a szenttamásiakat derék plébánosuk, Takó Alberti vezetése alatt. A szenttamásiak voltak különben az előadások legszorgalmasabb, vidéki látogatói. De Fancsal, Oroszhegy, és Kadicsfalva érdeklődő népe is látogatta az előadásokat. Kadicsfalva kiváló plébánosa Kakucs Ferenc is megjelent az előadásokon és maga is igyekezett gazdaságban szerzett bő tapasztalatait a nép közkinccsévé tenni.

A szentkirályi kulturhét minden tekintetben kiválóan sikerült és kívánatos volna, hogy sok helyen kövessék a nemes példát.

Minden pillanatban kitörhet a spanyol forradalom. Spanyolországban néhány hónapi nyugalom után megint forrong a nép. A határvidéken katonai zendülés tört ki. A fővárosban az összes ipari munkások abbahagyták a munkát s a vezetők zavargásokat szítanak közöttük. Jaca városában a helyőrség is a zendülőkhez akart csatlakozni. A csendőrség gyors közbelépése ezt megakadályozta. Franciaországból érkezett hírek szerint

Spanyolországban minden pillanatban kitörhet a forradalom. Több helyen már az összeütközések következtében vér is folyt.

Kérelem.

A magyar parlamenti csoport tagjai kérik a közönséget, hogy egy ugyanazon ügy elintézésével ne bizon meg senki egyszerre több képviselőt, vagy szenátort, mert ez zavarokra adhat alkalmat.

Ezeket kövessük!

Mindenkor így a népszámláláskor is tántoríthatatlanul magyarnak, magyar anyanyelvűnek, magyar nemzetiségűnek valljad magadat. Ha állampolgárságod iránt teszik föl a kérdést, jelentsd ki, hogy román állampolgár vagy.

Tarts ki magyarságod, magyar anyanyelved, magyar nemzetiséged mellett, bárki is akarna szép szóval, rábeszéléssel, ígérgeléssel, fenyegetéssel, vagy erővel rábírtatni más vallomásra. A törvény szerint semmi bántódás, megrovás, jogfosztás nem érhet azért, ha magyarnak vallod magad.

A népszámlálást mindenkinek lakásán fogatosítják. Ezt királyi rendelet írja elő. A népszámlálási kérdőív kitöltése végéig tehát senkit hivatalokba megidézni nem lehet. A kérdőívet máshol, mint a lakáson kitölteni a számlálóközegnek szigorúan tilos. Ha ennek ellenkezője történne meg, tégy azonnal jelentést a Magyar Párt helyi szervezeténél.

Az otthonodba lépő népszám-

láló biztost, vagy ellenőrt fogadd udvariasan, de magyarul üdvözlő és magyarul beszélj vele. Győződj meg arról, hogy viseli-e a hivatalos jelvényt. Csak kinevezett népszámlálóbiztosnak vagy ellenőrnek vagy köteles adatait közölni.

A kérdőív 15 és 17-ik rovatába ezt a szót írd „magyar“ („ungur“). Ezzel a bejegyzéssel magyar anyanyelvedről (15. rovat) és magyar nemzetiségedről (17. rovat) teszel tanubizonyosságot.

Ha akadályozva lennél az iv kitöltésében s azt a számlálóbiztos töltsi ki, őrizzed ellen, hogy a tintával, vagy tintaceruzával eszközölt bejelentés megfelel-e a valóságnak. Azonnal tiltakozál családtagjaid jelenlétében, ha a számlálóbiztos szilárd akaratnyilvánításod ellenére nem magyar anyanyelvűnek, nem magyar nemzetiségűnek ír be.

A népszámlálóbiztosnak nincsen joga fűrkészni, hogy az illető lakosnak mi a származása? Minden megjegyzés nélkül tudomásul kell vennie azt, amit a lakos bediktál.

Unitárius hívek figyelmébe! Az Unitárius Egyház főhatósága ez uton is közli az unitárius hívekkel, hogy a nemsokára megejtendő állami népszámlálásnál arra a kérdésre, hogy milyen felekezetűek, a románul kitöltendő nyomtatványokra az „unitarian“ szót irassák be, mert a választási törvény ily elnevezéssel vette fel az egyházat a többi elismert egyházak közé. Ha ezt a törvényes elnevezést nem a rövidített, hanem teljes alakjában írják be a népszámlálási nyomtatványokba, akkor nem fordulhat elő az, hogy tévesen a híveket görög katolikusoknak is számított-

assák, akiknek egyházát az „unit“ egyesült névvel is szokták jelölni.

Póru! járt esalók. Bélegres biharmegyei községben a román szövetszövetkezeti erdőkitermelési vállalkozása alkalmával Tárdu József volt képviselő, Teuea volt szenátor és Rum György szövetszövetkezeti igazgató másfélmillió lejnyi összeg erejéig megkárosították. A hüllenül gazdálkodó vezetők felett most itélkezett a tenkei járásbíró. Tárdu és Rum Györgyöt 2—2 évi, Teucat 6 hónapi fogházra itélték el. Az elítéltek mindannyian vezetőtagjai a biharmegyei liberális pártnak.

Karácsonyi ajándék. Sok fej-
törést okoz ilyenkor lelkiismeretes szülőknek és nevelőknek, hogy milyen karácsonyi ajándékkal lepják meg a gyermekeket. A mai nehéz idők arra készítetnek, hogy tanáccsal siessünk olvasóink segítségére ebben a fontos kérdésben. Törékeny és könnyen romló játékszerek helyett sokkal értékesebb és olcsóbb ajándék egy könyv. A könyv éveken át jóbarátja marad a gyermeknek, amellott oktat, nevel, szórakoztat. Édes anyanyelvünk védelmére is szükséges dolog minél több könyvet adni gyermekeink kezébe, mert az iskolai oktatás elég nagy hézagokat hagy ezen a téren. Különösen ajánljuk az alábbi könyveket: Csűrös Emilia: *Gyermekszindarabok és köszöntők*. Bolti ára 80 lej, a Magyar Nép előfizetőinek 60 lejért küldjük. — Csűrös Emilia: *Fű kizöldül ó sírhanton*. Tizenegy történelmi elbeszélést tartalmazó könyvecske, ára 20 lej. — Rendkívül szép meséket tartalmaz Gál Lajosné: „A jószág jutalma“ című sok szép rajzzal díszített mesés könyve, ára 80 lej és László Marcella: *Nótás Zsuzska* című meséskönyve, mely szép illusztrációival nagy öröme szolgál minden gyermeknek. Ára 80 lej. A pénz előzetes beküldésekor portómentesen küldjük a könyveket.

Afrikában két oroszlan 34 embert tépett szét. Délafrikában ismét nagy pusztításokat visznek végbe az elszaporodott oroszlanok. A Nyassza-ló környékén két oroszlan 34 benszüllöttet tépett szét. A félelmeles fenevadak valóságos vérfürdőt rendeztek a mezőn dolgozó emberek között. A lakosság fegyveres öröket két a hatóságoktól a mezőkre.

Minden magyar ember vallja magát magyarnak a népszámláláskor!

Az erőszak jegyében folyt le a népszámlálás Csehszlovákiában. Csehszlovákiában most tartották meg a népszámlálást. A csehek a magyarokkal szemben erőszakosan viselkedtek és fenyegetésekkel akarták a magyarokat arra kényszeríteni, hogy ne vallják magukat magyar nemzetiségűnek. A romániai népszámlálás alkalmával is megkísérelhetik, hogy nemzetiségünket meghamisítsák. Vigyázzunk! Vallja magát minden magyar magyar nemzetiségűnek!

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek gyakori fejfájásban, tüdőhurutban szenvedők kérjenek ismertető füzetet a dr. Földes-féle Ferrol Vastáplikorról. Mindenkinek teljesen díjmentesen küldi dr. Földes gyógyszerifára és vegyészeti laboratóriuma Arad, Str. Eminescu 24. sz.

Lengyelországban üldözik a németeket. A lengyelországi Mszlowitzban három bombamerényletet követtek el az ott lakó németek ellen. A bombák szerencsére nem okoztak halálos veszedelmet. A robbanások alkalmával két épület megromlott és egy ember megszebesült.

Tüdőbetegek kérjenek ismertető füzetet az Oláh Károly plebános ur által feltalált kiváló hatású Antiphtysin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszeréről. Díjmentesen küld az egyedüli készítő Osváth Gyógyszertár, Târgu-Mureş-Marosvásárhely.

Valódi **homespun** uri és női divatszöveteket készít és elad a

„DOMBRIA”

háztisztevisz

Cluj-Kolozsvár
Str. Brailanu (Király-u.) 51.

Gazdasági könyvek és újdonságok!

A mai súlyos közgazdasági helyzetben úgy a mezőgazdának, mint az iparosnak meg kell keresnie a termelésnek azokat az újabb ágait és módzatait, amelyekkel egyre lennebb szálló jövedelmét pótolhassa. Gazdaságokban ilyenek az ipari növények, cukorrépa, len, kender, cirok, mák, kosárfűz, gyógynövények stb. Az egyre jobban terjedő olajos főzés mellett nagy jövője van az olajat adó növények termelésének. A lenfonal egyike a legértékesebb nyersanyagoknak. Allattenyésztés terén a nyultenyésztés az, ami igen csekély üzemi költséggel és legegyszerűbb keretek között is számottevő haszonnal jár, amiért is Magyarországon ennek érdekében széleskörű propaganda indult meg. A baromfitenyésztés a nagy tojásexport és az olcsó takarmány miatt a gazdáknak szinte semmibe sem kerülő tiszta jövedelmet biztosít. A méhészkedés az okosabb új generáció egyik nagy hasznot hajtó mellékfoglalkozása.

Az iparosnak kevés üzemi költséggel gyorsan és olcsón kell dolgoznia és raunkáját előállítania, hogy a kevésbé gazda és leszállított fizetési tisztviselő vásárolni tudjon.

Az alábbiakban kívánjuk felhívni olvasóink figyelmét egy néhány olyan könyvre, amelyek a több és olcsóbb termelésben a gazdát és iparost támogatja.

Balassa: A cséplőgépek szerkezete és kezelése	— — — —	806.—
— Kazánkö és rozsdásodás elleni védekezés	— — — —	34.—
Barcz: Traktorok és motorek üzemzavarainak elhárítása	— — — —	102.—
Bromay: A tűzoltás és a tűz elleni védekezésről	— — — —	20.—
Kotsis: Gazdasági épületek tervgyűjtéménye	— — — —	238.—
Sporzon: A kisgazda mezőgazdasági gépei	— — — —	102.—
Winkler: Mi a baromfitenyészt. jövedelmezőségének a titka?	— — — —	68.—
Kovácsy: Juhtenyésztés és gyapjuismo	— — — —	102.—
Andrássovich: Kezketenyésztés	— — — —	82.—
— Házi nyultenyésztés és értékesítés	— — — —	102.—
Eisenmayer-Göbel: Allatgyógyászat	— — — —	136.—
Földes: Az erdő, annak művelése, használ, védelme és rendezése	— — — —	102.—
Fuchs-Szatmáry: A bor, sör, szeszitalok előállítása és szakszerű kezelése	— — — —	279.—
— Szőlő és gyümölcsfélék téli oltartása	— — — —	34.—
Petrinyi: A csiperkegomba (ehampignon) tenyésztése	— — — —	68.—
Angusztin-Darvas: Gyógy- és ipari növények termesztése	— — — —	136.—
Cserjéssy: Szegény ember gazdagsága (vadontermő gyógy-növények)	— — — —	40.—
Füredy: A len mint fonalasnövény termelése, készítése, értékesítése	— — — —	68.—
Gyárfás: Olajnövényeink termesztése	— — — —	102.—
Rombay: A cukorrépa	— — — —	48.—
Bittera: Műtrágyák és műtrágyázás	— — — —	150.—
Cserhádi: Az istállótrágya	— — — —	40.—
Sávoly: Ezer utalgazítás a gyakorlati kertészetben	— — — —	218.—
Skultéty: A mezőgazdasági háziipar kézikönyve	— — — —	245.—
Lázár: A spárga termesztése	— — — —	48.—
Grätz: A lipói és székely turó készítése	— — — —	68.—

Ipari könyvek:

Osászár: Malmászati és gépészeti szakkönyv	— — — —	170.—
Molnárók és gépészek kézikönyve	— — — —	136.—
Enyedi: A vasbetonszerkezetek elemei	— — — —	272.—
Rátkay: Lánghegesztés	— — — —	68.—
Zakariás-Székely: Film és rádió	— — — —	170.—
Donner: Szabályzat az autómobilok közlekedéséről szóló tv. alkalmazásáról	— — — —	70.—
Molnár: Anódpótlók építési és kezelési	— — — —	136.—
Magyari: Amatőr laboratórium (Rádiótechnikai mérések)	— — — —	164.—
Póntek: Gázmotorok	— — — —	160.—
Kádár: A hegesztés kézikönyve	— — — —	272.—

Ezen árakhoz természetesen hozzászámítódik a portó, illetve utánvételt esetén az utánvételi költség is.

Jelen jegyzékünk csupán kiegészítője tavalyi könyvjegyzékünknek! Megrendelhetők a MINERVA R.-T. könyvesboltjában Cluj-Kolozsvár, Str. R. Marla (Deák F.-u.) 1., vagy lapunk kiadóhivatalánál.

Művelődési mozgalmak.

A tövidéki dalárdák versenye.

Szép és nagyszabású ünnepély színhelye volt a szamosmegyei Kékes község, november 30-án, ahol hat tövidéki község dalárdája mérte össze lantját. Ezen a napon délelőtt volt a renovált kékesi református templom és az új ref. elemi iskola felszentelése. Az **ünnepi istentiszteleten** Sófalyv Károly tb. esperes, volt kékesi lelkész mondta az ünnepi beszédet, majd Cseh Emil, a helyi lelkész ismertette az építkezések történetét, végül Fekete Gerő egyházmegyei főjegyző urvacso-rai lélekemelő ágendája után urvacso-raosztás volt. A templomot zsufolásig megtöltötték a hívek és a vendégdalárdák, amelyek közöskarban énekelve (Zengjen hálaének), nagyban emelték az istentisztelet fényét.

Istentisztelet után kezdetét vette az **iskolaszentelés** ünnepélye. Bevezetőül Cseh Emilné tanítónő vezetésével az iskolás növendékek énekeltek, mely után Cseh Zsolt elemi isk. növendék Bán Aladár „Az első imádság” c. versét szavalta el. Majd Lőrinc János esperes magas szárnyalású imában kért áldást Istentől az új iskolára. Azután ismét szavaltat következett, Nagy Irma elemi isk. növendék Mécs László: „Az elmaradt kirándulás” c. költeményével. A kedves és közvetlen ünnepeket az iskolás gyermekek karéneke zárta be. Délben **közébéd** volt az új iskola termeiben. Elsőnek a házigazda, Cseh Emil ref. lelkész, szólt fel, ki a szamosújvári Magyar Párt 16 kiküldöttjét élte. Lőrincz János esperes Gyallay Domokost, a Magyar Népfőszervezőjét üdvözölte. Gyallay Domokos megköszönvén az üdvözlést, vázolta a Magyar Népfőszervezőségi hivatását, majd a kultúra jelenlévő munkásait élte. Cseh Emil újból felszólalván, élte a társaságban jelenlévő Solár román százados, aki láthatóan kitűnően kirozta magát a magyarok társaságában. Dulha Kristóf, a szamosújvári Magyar Párt elnöke örömmel adott kifejezést a szép magyar beszézővétel fölött és szív-

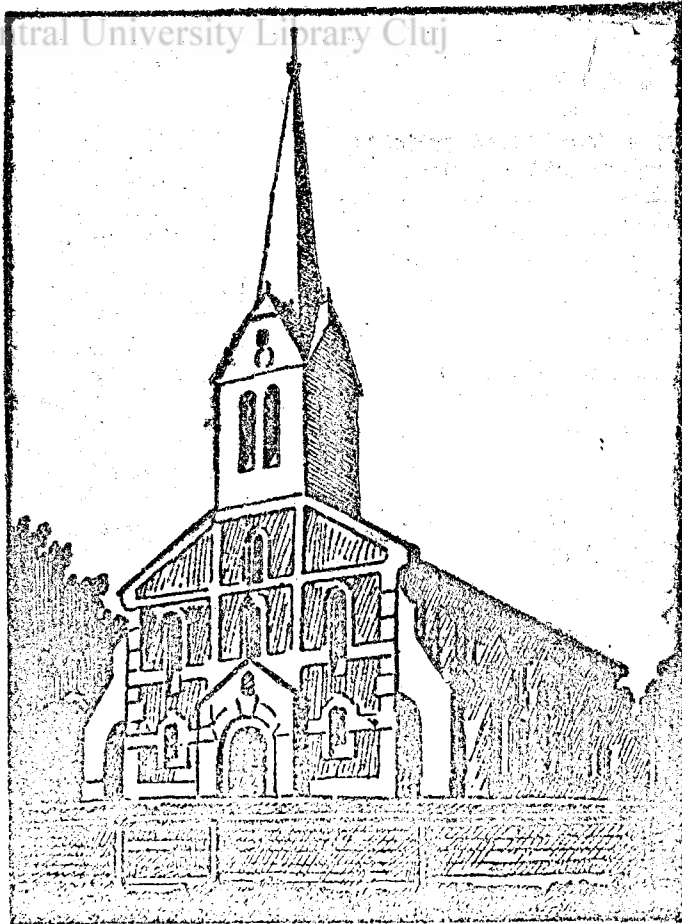
ből üdvözölte a megjelenteket. Gábor József, a szamosújvári Magyar Párt agilis titkára az egész ünnepség főrendezője: Cseh Emil lelkészt élte.

Délután 3 órakor kezdődött a **dalosverseny** a templomban. A versenyre hét dalárda nevezett be, de egy dalárda nem jött el (Szépkényerüszentmártonból), így hat dalárda állott ki a sikra. A versenyzés sorrendjét sorshuzás döntötte el.

A sorshuzás után **Gyallay Domokos** főszervező lépett az Urasztala mellé és szívet-leket gyönyörködtető beszédben ismertette a dal nagy szerepét a népéletében. Végül arra kérte a magyar anyákat, hogy továbbra is daloljanak gyermekeiknek, hogy már kicsi korukban szeressék meg a dalt a gyermekek.

Azután megkezdődött a verseny, amelyen hat dalárda vett

részt. A kötött kar: Serly: Mire ragyog a sok csillag... c. műve volt. Ezenkívül minden dalárda még egy szabadon választott dalt adott elő. Az első dalárda a sorshuzás értelmében a Feketelaki Ref. Dalárda volt, 30 taggal. Karnagy: Damó László tanító. Utána jött a Buzai Ref. Dalkör, 22 taggal. Karnagy: Czirmay Zoltán tanító. 3. Noszolyi Ref. Dalárda, 25 taggal. Karnagy: Bencze Lida tanítónő. 4. Széki Ref. Dalkör, 24 taggal. Karnagy: Szabó Károly tanító. 5. Kékesi Ref. Dalkör, 26 taggal. Karnagy: Cseh Emilné tanítónő. 6. Mezőveres-egyházi Ref. Dalkör, 30 taggal. Karnagy: Kovács Anna tanítónő. A bíráló bizottság tagjai: Tárca Bertalan elnöklöte alatt Sófalyv Károly tb. esperes, dr. Kiss Béla és Buday Béla voltak. Ennek döntése alapján a verseny eredményét Tárca Bertalan főtitkár hirdette ki. Előzőleg azonban beszélt a dalosszövetségről, a dal-kultúra jelentőségéről. Azután rátért a dalárdák teljesítményére. Mindenekelőtt kiemelte azt a pél-

A kékesi református templom.

dát adó lelkesedést és fáradságot nem ismerő szorgalmat, mit a rövidéki dalárdák, illetve ezek agilis vezetői kifejtének. Ezt az eléggé nem becsülhető munkát példának állította fel a többi vidék magyar néps elé. Majd közönetét fejezte ki Cseh Emil lelkesnek a verseny ügyes megrendezéseért. Végül kihirdette a verseny eredményét a következőkben: I. a) díj: Szék. I. b) díj: Mészövegsegyháza. II. a) díj: Feketealak. II. b) díj: Kékes. III. a) díj: Buza. III. b) díj: Noszoly.

Ennek értelmében a vándorújság: a gróf Wass Endréne által adományozott zászlót a Széki Ref. Dalkör vitte el. Csekme Ádám lelkész, mint a győztes dalárda elnöke lendületes szavak kíséretében vette át a zászlót és szeretetteljes szavakban hívta meg a versenyző dalárdákat Székra, a jövő évben megtarandó tövidéki dalosversenyre. Szabó Károly karnagy pedig ígéretet tett arra, hogy a zászlót ősséggel megőrzi és szívvél-lélekkel vesz részt a magyar dal kulturájában. Ezután Cseh Emil, rendező elnök kiosztotta a versenytárgyakat (4 serleg és egy prózat Magyar Nép könyvtára), végül Gábor József szamosújvári titkár a távol levő grófnő szép selyem szalagját kötötte fel a szép szavak kíséretében — a vándor zászlóra. A mély meghatódást keltett a noszolyi dalárda szereplése. Itt a kevés számú magyarság az iskolás gyermekeket is bevonta a versenybe.

Este 8 órakor műkedvelő előadás volt az új iskola nagyteremében. A kékesi műkedvelők előadták a „Nánai bíró lánya” c. kékes népszínművet.

Tárcza Bertalan.

AHOL ÉPITENEK... Mikor mindenünnepe „leépítések”-ről olvasunk, örömmel tölt el az a hír, hogy van hely, ahol még építenek... Iskolát bővítenek.

Márton Béla maroshévi plebános úr írja:

...„Felemelő volt és gyönyörű töltött el hűveimnek lelkesedése. ...megmozdult itt mindenki, gazdag, szegény, egyaránt. Közadakozásokból és közmunkából sikerült a körülbelül

170.000 lejes költségű munkát elvégezni. Szép, hatalmas nagy teremmel, egy szobával és nagy folyósóval bővült ki iskolánk...”

Eddig a harmadik tanerő ideoda hányódottan, bérelt házakban tanított. Most már „hazatért” a szép telekre, a piaccal szemköztlevő egészséges fekvésű helyre.

A felszentelési ünnepélyről ír: „...„Szépen, kedvesen indult az est. Családias, bensőséges örömmel nézni a jó szülőket, kik bár szegények, mégis nagy áldozatot hoztak egyházukért, fajukért, gyermekeikért!”...“

Olvasom a műsört:

Nem hosszú, nem unalmas. A felemelő ünnepség fénypontja a beszéd. Miről is szolt csak?

Az otthonról és az iskoláról... Kik a tanítók az otthonban és kik az iskolában?

Az első tanítója a gyermeknek az édesanya... Ő az első mestere, a művésze a gyermeki léleknek. A gyermek lelke olyan ekkor, mint a viasz, alakítható, puha, illatos. Foly, perog, a lélekből, a piciny ajkáról az édes magyar szó, mint a gyöngyszem. Az édesapa gondterhelt arca kiderül. A szívek összemosolyognak. A lelkek gyönyörűséggel telnek be...

Az édesanya öléből, az édesanya térdéről már keményebb, kényelmetlenebb helyre kerül a gyermek: az iskola padjába. Itt a második szülő, az értelem, az ész, kiművelője, kialakítója, a tanító veszi át a szerepet... Az iskola második otthona lesz a gyermeknek.

Bár hallotta volna, bár véste volna minden magyar lélek mélyen szívébe azokat a szép, lágyan csengő szívhez szóló hangon előadott tanácsokat, — hogyan készítse elő az otthon a gyermekeket az iskola számára.

Helyünk nem engedi, hogy az iskolaépítés történetét leírjuk, melyet Gencsy Ferenc rk. igazgató-tanító előadott.

Azonban minden magyar testvérem nevében igaz örömmel és forró köszönettel szorítjuk meg kezét a fáradhatatlanul dolgozó Márton Béla plebános urnak. — Alig egy éve, hogy e fontos pontra vezérelte a jó Isten már

is egy ilyen szép, hatalmas alkalmat létesített. A derék tanerőknek, akik a nemes törekvéseknek segítőmunkásai. A kedves jó híveknek, akik rajongó szeretettel veszik körül plebánosukat és megértve a mai nehéz időkből a magyar kötelességet, nemcsak szívüket, hanem tárcájukat is megnyitják. — Áldozatot hoznak ezen fontos helyen, hogy a magyar testvérek elszigetelt tömegei el ne vesszenek...

Magyar testvéreim, itt a példa: kicsiny tömeg, nagy lelkesedése. Örülve testvéreink sikerét fogja meg a mi szívünket is lelkesedésük szent lángja és ha eddig mulasztottunk volna e téren, pótoljuk, hozzuk helyre! Nehogy a jövő nemzedéke keserű szerrehányással illethessen beunkat, hogy apáink örökét vesztel engedjük rúg, önző célból. Ne kérésre nevünket átok és megbélyegzés, hanem dicséret és áldással
(Kisbács.) Simon Sándor.

Olcsóbb lett a mételykór kezelése. Hosszas kutatások után sikerült a mételykór általánosnak ismert gyógyszerének, a Distolnak, hatását annyira erősíteni, hogy immár egyetlen darab Distol meggyógyít egy mételeyes juhot. Az új szer DISTOL EXPRESS néven kerül eladásra patikákban és drogériákban. A Distol Express nem árt a juhok tejének, magzatelvetelést nem okoz és egyetlen darab beadása a mételeyes juhot biztosan meggyógyítja. Egy darab Distol Express ára 14 lej, ily csekély összeggel tehát megmenthető a beteg állat. Fontos az is, hogy elmentésben számos utáztatával a Distol Express mérgezést nem okoz, ezért mindenki csak eredeti Distol Express használjon, melynek fekete tokjaira ezüstös betűkkel van rányomtatva a Distol szó.

Gazdák Takarékpénztára Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 38 (Ref. Tazal.)
Telefon 119 sz.

**Takarék betéteket a legelőnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyósít.**

Mit kell tudnunk a tejszövetkezetekről?

A tejjgazdaság jelentősége egyre fokozottabban mértékben nyomul előtérbe a háboru utáni években, aminek okát a tejfogyasztás növekedésében találjuk meg. Hogy a tejfogyasztás mily nagy emelkedést ért el az utóbbi időben, legjobban úgy győződhetünk meg, ha a két legnagyobb tejfogyasztó állam, Anglia és Németország erre vonatkozó háboru előtti és háboru utáni adatait szembeállítjuk egymással. Mig Angliában például a háboru előtti vajfogyasztás fejenként 7.7 kg.-ot tett ki, ma 8.2 kg.-ra emelkedett fel. Németországban a háboru előtt 6.7 kg. vajat fogyasztottak az emberek, ma pedig 7.6 kg.-ot. A tej és tejtermékek fogyasztásának a növekedését azok rendkívül gazdag tápláléértékének a felismerése mozdította elő.

A tejtermékek egyre növekvő fogyasztása természetesen maga után vonta a tejtermelés emelkedését is mindenütt, ami úgy magán, mint közgazdasági szempontból öröndetes tény. Különösen nagy haladást tett e téren Magyarország. Magyarország évi tejtermésének az értéke ma már eléri az ország buzatermésének az értékét, évi 300 millió pengőt. A tejtermelés ilyen arányu kifejlődése nemcsak a nemzeti jövedelem gyarapodása szempontjából érdemel figyelmet, de hozzájárul a mezőgazdasági válság enyhítéséhez is azért, hogy egyrészt nagyobb szerepet juttat a jobban jövedelmező takarmánynövények és abrakféleiségek termelésének, másrészt meg növeli az istállótrágya termését, ami viszont a több és jobb terméseredmény elérésére hat kedvezően.

A tejjgazdaság köz- és magángazdasági haszna kívánatosná tenné, hogy avval kisgazdáink is minél behatóbban foglalkozzanak, amit különösen a tejszövetkezetek segítségével érhetünk el. Most, hogy a *Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége* engedélyt nyert a tejszövetkezetek alapítására, illetve azoknak a kötelékébe való felvételére, talán nem lesz érdektelen, ha a tejszövetkezetek lényegét és megalapításuk módját ismertetjük olvasóinkkal.

A tejszövetkezetek legegyszerűbb formája a gyűjtőszövetkezet. Ennek feladata az, hogy tagjait a tej kezelése és értékesítési munkájától megkímélje. Fejés után a tagok beszoigáltatják a tejet a szövetkezetbe és evvel minden további gondtól megszabadultak. A gazda a beszoigáltatott tej árát hetenként vagy havonta kapja meg a szövetkezettől s így amellet, hogy nem kell vevő után szaladgálni és a beszoigáltatásról gondoskodnia, megkíméli magát attól a gyakori városba járkálástól is, amit eddig a tejpénz felvétele tett szükségessé. Ha a gazda otthon kapja meg a tej árát, előnyt jelent az abban is, hogy nem fogja könnyelműen elkölteni itálra, cicomára, mint akkor, amikor a pénzt a városban vette fel.

Oly községekben, melyek a városi fogyasztópiacoktól távol fekszenek, a tej értékesítése csak feldolgozott állapotban, vaj, sajt, túró formájában vihető keresztül. A kisgazdának azonban rendszerint csekély a tejtermése ahhoz, hogy az ilyen irányu terméshez szükséges berendezkedés kifizetődjék számára s így anélkül, hogy értékesítésre gondolna, a gazdaság egész tejhozomát a saját háztartásában használja fel. Ilyen helyeken a tejszövetkezet összegyűjti a háztartás számára felesleges tejet, ami addig tulfogyasztásra került és azt tejtermékké dolgozva fel viszi piacra. A tejszövetkezet tehát ott, ahol ezelőtt a fogyasztópiacoktól való kedvezőtlen fekvés következtében a tejjgazdaság nem tudott kifejlődni, megteremti a kifejlődés lehetőségét, mert természetes, hogy a szövetkezet által nyújtott értékesítési lehetőség majd arra ösztönzi a gazdát, hogy tejjgazdaságát minél jövedelmezőbbé tegye.

A tejszövetkezet azonban nemcsak az értékesítés, hanem a termelés terén is hatékonyan működik közre a kisgazda tejjgazdaságának a kifejlesztésében. A tehén tejhozama és a tej minősége elsősorban az állat táplálásának a mikéntjétől függ. A tejszövetkezetek megismertetik tagjaikkal az okszerű takarmányozási eljárást és az állatokat ellenőrzik, hogy

miként értékesítik a takarmányt a tejhozam és a tej zsírtartalmának a szempontjából. Amelyik állatnál nem kielégítő az eredmények, javasolják annak kieserélését.

A tejszövetkezet — mint látjuk — oly rendkívül előnyt biztosít a kisgazda számára, melyet az egymagában sohasem tudhatna elérni.

Ha a szövetkezetekről esik szó, gyakran halljuk emlegetni Dániát, mint a szövetkezetek hazáját. Nos, ezt a kis országot éppen a tejszövetkezetek tették olyanná, amilyennek ismerjük. A dán tejszövetkezetek az ország mezőgazdaságát a szemtermeléstől az állatte-

nyésztés hazájává alakították át s ezzel egy küzködő szegény országból egy boldog, gazdag országot teremtettek. Ebben a tekintetben azonban nemcsak Dániát tudjuk példaként odaállítani, ott van Svájc is, melynek virágzó tejjgazdaságát szintén a szövetkezetek fejlesztették ki. Svájc sokkal inkább is szolgálhat a mi számunkra például, mert földrajzi és éghajlati viszonyai sokban megegyeznek a miénkkel. Az erdélyi bécek közt épp oly virágzó tejjgazdaságot teremthetnénk mi is, mint a svájciaké, ha sikerülne a szövetkezeti szervezkedés keresztülvitele.

Dr. Oberding József György.

Most kell felszántani, vagy felásni a kerteket! Az enyhe időjárás következtében a talaj még nem fagyott le. A szántást és ásást tehát folytatni kell. Nálunk az a rossz szokás van általában, hogy a kertek földjét csak tavasszal munkálják meg. Pedig ezt a munkát ősszel kell elvégezni, hogy a tél fagya járja át a talajt és tegye porlóssá. Az ősszel felszántott, vagy felásott kert dupla termést hoz! Ha tehát az időjárás engedi, munkáljuk kertjeinket.

Ki kell vágni az elszáradt gyümölcsfákat! Az elszáradt gyümölcsfákat rögtön elpusztulásuk után ki kell vágni. Az elszáradt gyümölcsfák ugyanis jó menedéket nyújtanak a káros bogaraknak, melyek aztán átterjednek a kert egészséges fáira is. Ha a nyár folyamán valamelyik gyümölcsfánk kipusztult, ne hagyjuk télen át a kertben, hanem vágjuk ki és tüzeljük el azonnal.

PIAC

Gabonapiac Temesváron.

Buza 305—310, ó-kukorica 240, új-kukorica 205, zab 260, árpa 215 lej mázsánként.

Terményárak Udvarhelyen.

Buza 70—75, rozs 55—60, árpa 50—55, zab 30—32, kukorica 48—50, krumpli 18—20, paszuly 140—150 lej litervékánként.

Égyetlen darab

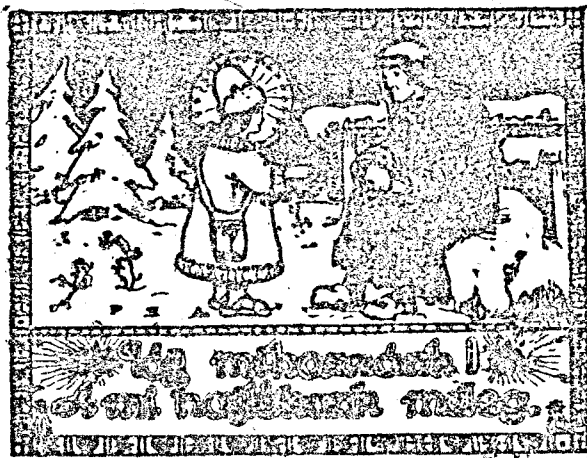

DISTOL
EXPRES

biztosan meggyógyítja
a mételyes juhot
Darabja 14 Lei

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDERÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELÍRÁSSAL
KAPNÁTO GYÓGYSZERVÁRSÁGBAN IS ÖRÖKSZERESSEN
FOLYVARTAT: FREDERIC SPODHEIM & Co.
BUCUREȘTI - RO. ELISABETHA 13

Karácsonyi melléklet.

Karácsony a názáreti házban.

Jézuska egy napon hazafelé mendegélt az iskolából. Havas, téli, hideg nap volt.

De a kis Jézus nem fázott. Subácskája volt annak a báránynak a bőréből, amelyet a pásztorok ajándékoztak születése éjjelén; a lábán sarucska, a fején süvegecske.

És ime, amint az isteni gyermek az uton haladt, látott egy koldusasszonyt a názáreti hidon.

Óreg volt az asszony és reszketett a hidegtől. Megkékült vén kezét ölébe kulcsolta és szomoruan nézett.

A kis Jézus látta őt és megállt előtte.

— Asszonynéném, — szólt hozzá, — miért ülsz itt a havas kövön?

Amaz pedig felelte:

— Nincs hol megpihennem. Ugy kerültem én a városba, mint a széltől fútt töviskóró. Idegen vagyok itten.

Jézus azt mondta:

— Jöjj mihozzánk! A mi hajlékunk meleg...

Amaz pedig felelte:

— Ó, édesajku gyermek! Hiszen ha minden ember gyermek volna, bármely házba is beléphetnék!

És az asszony ülve maradt. Jézus pedig elszomorodva hazament.

Hazaérve benyitott a házba. Otthon találta anyját, Máriát, amint az ablaknál ült és fügecskét foltozott.

Jézus köszöntötte őt:

— Dicsőség a mennyben Istennek!
S anyjához ment és megcsókolta kezét,
Mária megölelte a gyermeket és mondta:
— Szeretett fiam, tudod-e, hogy ma van születésed napja? Immár betöltötted hatodik évedet.

És amint őt a subácskából vetkeztette, tovább beszélt édesen:

— Mivel szerezzek néked, gyermekem, örömet e napon?

— Anyácskám, — felelte Jézus — csak olyan örömet szerezz nekem, ami néked is öröm! Mert ahol ketten örülnek, az az igazi öröm és ahol hárman örülnek, az a boldog öröm.

Mária felelte:

— Miképpen örvendezhetnénk hárman?

Jézus pedig mondta:

— A hid kövén az uton egy asszony atyánkfia ül. Szólítsd be őt, mert az én hívásomra nem jön.

Mária elcsudálkozott és mondta:

— Melyik atyánkfia járna erre?

Jézus felelte:

— Nem tudom a nevét.

Mária kérdezte:

— Vajjon ő mondotta-e, hogy atyánkfia?

— Nem mondotta, felelte Jézus.

— Hát akkor honnan tudod, hogy atyánk-

fia?...

Jézus behunyta szemét és csendesen felelte:

— Erzem.

Mária ekkor kendőt borított fejére s kiement az utra. És megtalálta az asszonyt. Nyíjjasan megszólította:

— Ki vagy te?

— Koldus vagyok. Kapernaumból tévelyedtem ide, mert homályos már a szemem látása.

S Mária szólt:

— Jer velem!

Az asszony fölkel és követte Máriát.

Amikor elérkeztek a házhoz, Jézus megnyitotta előttük az ajtót. Mária pedig bevett az asszonyt, széket tett a tűzhely mellé és mondta:

— A tűzem elaludt, de a fal még meleg. Ülj le!

Az asszony szemérmesen letelepedett és boldog fohászzkodással áldotta magában az Urat.

Jézus pedig mondta:

— Anyácskám, a mi atyánkfia talán éh-
mük is...

Mária felelte:

— Már adok ennie.

Azzal elővette a kenyeret és szelt belőle. Odanyújtotta az asszonynak és mondta:

— Nincs egyebem, asszony-néném. A fér-
vem odavan ácsolni. Ilyenkor nem főzünk.

S a földus rebegte:

— Ó, áldott óra! Ó, áldott hajlék!

S tört a kenyérből. De a kenyér ölébe for-
dult, mert nem bírta tartani gémberedett uj-
jai között.

Mária fogta a kenyeret és szeletekre me-
télte az asztalon. Amíg Mária ebben foglal-
toskodott, a gyermek Jézus odahúzódott az
asszonyhoz. Áhítatosan nézett rá, két kis te-
nyerébe fogta a koldus kezét és huhukolta, le-
helgette.

Es mindhárman örvendeztek.

Gárdonyi Géza.

Aldott ünnep, szent karácsony.

Irta: Baja Mihály.

Aldott ünnep, szent karácsony,
Csakhogy itt vagy újra,
Te vagy a mi gyógyulásunk,
Üdvösségünk útja.

Mindenünk vagy, nálad nélkül
Mi semmit sem érünk:
Boldogságot, békességet,
Csak te adsz minélünk.

Ránk borítasz takaróül
Egy szép fényes álmot
S megbékítően, testvérünkhé
Tessid a világot.

Földi nehéz rabságunkért
Hitet adsz cserébe
S angyalaid fehér szárnya
Visz a magos égbe.

Oh mi édes ünnepünk, te
Szép, szelid karácsony,
Úgy borulj ránk, hogy szívében
Minden ember áldjon.

A szegénynek, elhagyottnak
Édesítsd meg álmát:
Ne lássa a gazdagoknak
Dús karácsonyfáját.

A gazdag meg olvadjon fel
Szíve szerelmében
S fogjon kezét a szegénnyel
A Jézus nevében.

Szegény ember dicsősége.

Írta: Gyallay Demokos.

A cséplésnél nagy becsületet szereztek Csik Balázsék. Látták is ám hasznát, mert répaszedésre is ott marasztották őket.

Jó keresetük volt, utóvégül tele bugyelá-rissal ültek vonatra, hogy karácsonyi nyugovóra hazakövetkezzenek Malomfalva községébe.

Mindenki elismerte, hogy Csik Balázsé az érdem: ő volt a cimboraság feje. Rendtartó ember ő, tudja, mi az igazság! A munkát megköveteli népétől, de a járandóságot is hiány nélkül ki tudja szedni a gazdák szűk markából. Azt mondja: Utón igazság, otthon barátság! Hej, de bíróságra termett ember volna, ha szegény embert is közel eresztenének a hivatalhoz!

Hol szemtől-szemben, hol félfüllel, csak elkapta Balázs a neki juttatott szép szavakat. De csak félig való öröme telt a dicsőségben, mert mindazon füstölgött magában: mért nem hallják mindezt odahaza Malomfalván is! Ha nem egész faluszeriben, legalább a falu derekán, vagy ha még szűkebb helyre kell húzódni, akkor abban a kis zsindeyes házban, amelynek özvegy Nagy Péterné ifjasszony a lakója. Ott ugy értékesülnének a dicséret szavai, mint nevelő eső a zsendülő vetésföldön!...

Mialatt Csik Balázsban ilyen belső égedelmek dolgoztak, a vonat megérkezett Segesvárra. Nagy csuftság, de úgy van, hogy itt a székely nemzetnek le kell szállnia a nagy vaskabalaról és föl kell ülnie a kis kabalára, amely Segesvár és Udvarhely között fújja a párát csöndes szaladtában.

De ehhez a vonatcseréléshez is szerencse kell ám! Csik Balázsék például nem találták el. A nagy vonat elálmoskodta a pontos érkezést, nosza fölmérgelődött a kicsi s elugrott Balázsék nélkül Keresztur felé.

Most aztán mit csináljanak az uti cimborák! Várjanak-e késő éjszakáig, vagy gyalogszerrrel neki vessék mellükét a Hargita szelének?

Süsse ki Balázs, nála van az uti igazodásra való tudomány! Rendre fődél alá szivarogtak s egy kis öntözéssel próbálták védekezni a sanyaru szél szárító ereje ellen.

Balázs pedig ott tusakodott alá s fel a vendéglő előtt. Ugy kellene kizaérkezni, hogy

a menyecske lássa meg, milyen nagy tisztessége van Csik Balázsnak a cimborák körében!

'Ahol a szív telve, ott mozog az elmé! Csik Balázs előtt végül megvillant, hogyan lehetne teljes dicsőséggel megérkezni özvegy Nagy Péterné kapuja elé.

'A vendéglő előtt üres teherautó állt. Hol van a soffőr! Ugyan hol lett volna! 'Az is ott volt a vendéglőben, békésen szunnyadozott a kályha mellett levő asztalnál. Balázs a kályha mellé állt s néhány erős köhintést eresztett a soffőr gyökkintgető feje felé.

'A sapkás ember föleszénkedett s ránézett Balázusra. Balázs elmosolyodott, aztán nyájas kérdésre bátorodott.

— Mért nyugtatja az úr a motort, tén bizony nagy út előtt áll!

'A soffőr nem vette rossz néven a barátságos közeledést. Biz ő nem jó kedvéből lopja itt a napot. Petroleumot kellene kivinnie a zsákos malom számára, de a hordók csak holnap délelőtt érkeznek meg. Addig itt kell unatkoznia.

Balázs intett a cimboráknak, néhányan az udvarra léptek s megbeszélték az ügyet. Hiszen, ha nem kerülne sokba! Szép dolog volna, uri dolog volna! Nagy tisztességére szolgálna a cimboraságnak, ha autóval térhetne meg s munkából. Látnák a felfuvalkodottak, hogy a szegény ember is munkája után meg tudja kóstolni az uri alkalmat.

Próbálja meg Balázs, tapasztalja ki a soffőr esztét!

Visszaszállingóztak a szobába, Balázs pedig a kályha mellé állt s fűtőztetésre fordította tenyerét.

— Jó kenyér az uré! — vetette oda a soffőrnek. — Csak bizgeti azt a kerek kicsodát ültében, sem ina nem reszket, sem dereka nem szakad s kapja a jó fizetést hónapjára.

— Bám ugy volna, de nem ugy van! Bám soffőr volnék s a más terhére élnék, de az a baj, hogy tulajdonos vagyok... 'Az a baj, hogy enyém a gép!

— No, hallja, hát baj az! — álmétkodott Balázs. — 'Akinék olyan szép, nagy gépje van.

— Bizony baj, mert nincs kereset! Más pedig tudnivaló, hogy az a teherautó, amelyik gyakran üresen áll, utóvégül kifut a tulajdonos alól.

Balázs vágott egyet szemével a fülös cimborák felé. Most fordul a kerék!

— Bizonyosan ott a baj, hogy a tulajdonos úr igen drágás. Tulsokat kér a fuvarért! Mai világban nincs keletje a drága mulatságnak.

Most vette észre magát a tulajdonos! Ohó, itt nem nyájasságból foly a szó. Né, hogy süt feléje a cimborák szeme...

— Aztán hová kellene? — tapintott mindjárt elevenre.

— Messzecsikére! Amoda Malomfalvára.

— Hány kilométer?

Számították a körbe gyűlt cimborák, ez is, az is hozávetett — lehet vagy ötven kilométer — de bizonyosat senki sem tudott mondani.

Végre megegyeztek a kilométerkövek száma szerint. A tulajdonos úr számlálja meg, hogy Segesvártól Malomfalváig hány számított kő van.

Nagy bolydulás támadt a szobában az egyezés létrejöttére. Csik Balázs embereket azalasztott szét, hogy nyájba tereljék a félrejárókat. A tulajdonos úr kiszaladt, megberregtette, utra készítette a motort, majd lócákat hozott ki a vendéglőben s utasainak nagy tettségére odahelyezte, ahol kevésbé érzik a rázás. Uri utazás lesz ebből! Balázs megfuvatta a dudát, jó erős hangja van, faluszéltől faluszélig fog hallszani. Hej, amikor az alszegi lejtőn bedurranunk a faluháza elé... Lesz nagy összefutás! Bizonyosan a menyecske is oda fog libbenni édeskedvesen s nem sajnál pár nyájás szót a jóljárt emberek vezetőjétől...

A tulajdonos úr elhelyezte a köznépet a lócákon, Balázst pedig elől, maga mellé becsülte, még pokrócot is juttatott neki.

Most aztán neki az útnak nagysebesen! Csik Balázs dicsérete újra meg újra kezdődött a lócákon. Nagy ész! Hogy ezt is így ki tudta találni. Nem kerül többbe, mint a vonat s nem kell unalomból italba elegyedni. Még napvilág otthon lesznek Malomfalván.

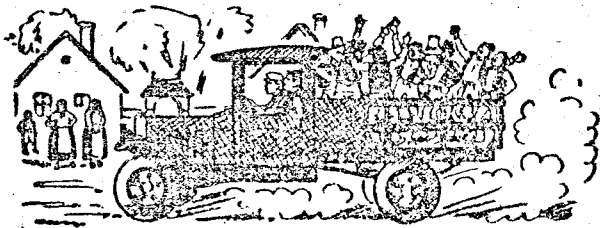
Keresztur városa előtt összetanakohtak: Fissó meg fognak állani a piacon, a gyermekeknek cukrot, kiflit vesznek, az öregeknek dohányt. A tulajdonos úrnak nem volt ellenvetése, ő is benéz abba az üzletbe, ahol az autó-alkatrészeket árulják, kifizeti valami adósságát.

Ott álltak meg az Oroszlán előtt. Az volt a baj, hogy a boltok igen közel voltak, mindenki hamar elvégezte vásárlását. Csak a tulajdonos úr maradt oda hosszabb ideig.

Megint összetanakohtak: mégis csak úgy kívánná a becsület, hogy Csik Balázst a cimboraság egy pohár borral megkínálja. Bekövetkeztek az Oroszlánba s kikérték az áldomást.

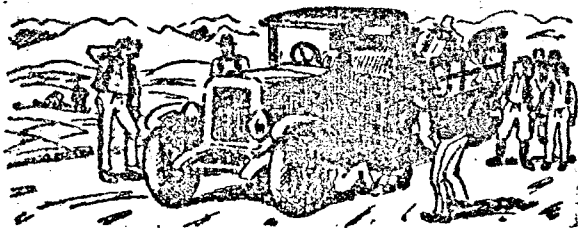
— Az Isten szerencsétlenség minden föltett szándékodban, Balázs fiam! Tudod te, hogy mire gondolok!... — köszöntött poharat Csóka Mózsi nagy hunyorgatással.

Hiszen lehetne itt egymást tisztelni, ha az idő engedné. De a tulajdonos úr előkerült s meg-megnyomta odakint a kutyája farkát, nagysebten ki kellett üríteni a poharakat.

Vig menet volt

Fölkaptak a lócákra, az autó elindult. De most már nem mindenki tudott szépen ülni a helyén. Geese Daniék például felállottak, összeölelkeztek, énekeltek s figurára verték össze bokájukat a rohanó gépen. Helyen, közön mindenki énekelt Benedek Andrást kivéve, mert ő egy zökkenőnél megharapta nyelvét s inkább köpködött és morgolódott. Vig menet volt, a népek csodájára szaladtak ki a kapukon. Örült népe vigasságának Csik Balázs, ime, milyen győzelemmel térnek meg azok, akik az ő kormánypálcája alá adták magukat. Látni fogják ezt csakhamar Malomfalván is.

Hol van a baj?

Csakhamar! Várjunk egy kicsit! Mert mi történt a kobátfalvi kaptató tetején? Nyekkl! A masina megállott. Fújt, berregett a motor, de a kerekek nem forogtak.

Hol van a baj? A tulajdonos úr bebújt a gép alá.

Viaszoló képpel tápázkodott föl.

— A csuklósavarnál van a baj! — mondotta.

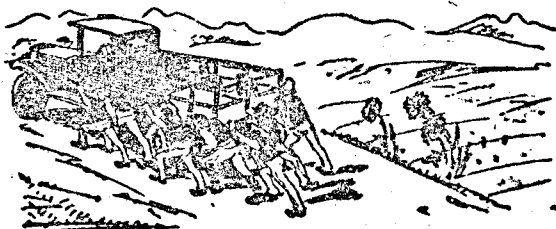
— Hát csak tessék gyorsan megigazítani! — izgult föl Balázs az elakadáson. — Már nem vagyunk messze, lámpagyújtásra haza kell érkeznünk.

— Megigazítani, — mosolygott keserűen a tulajdonos, — nem megy az olyan könnyen! Nem fakó szekér, hogy egy-két koppantással helyreüssük. Van-e kovácsműhely a közelben?

— Van a falu tulsó végén!

— Hát akkor rajta, taszitsuk vissza a gépet.

Csik Balázs rosszalóan legyezett a jobb-jával.

Csak előre!

— Már olyant nem cselekszünk, hátrafelé nem megyünk! — mondotta. — Ha már taszítani kell, akkor csak előre, Malomfalva felé, a szentmihályi kovácsműhelyig.

Ez megint okos beszéd! — helyeselték a cimborák. Balázs mondta, úgy legyen! A tulajdonos fölült, megfogta a kormányt, az utasokat pedig megbiztatta, hogy taszítsák el lejtőszélig az autót, aztán ugráljanak föl, mert a fék és kormány jól működik, lefelé magára is szaladni fog. Így ment aztán tovább az utazás, hol hágó volt, leszállottak és nekivetették a vállukat, ahol lejtő volt felugráltak és vígan ereszkedtek alá.

Elérkeztek a szentmihályi kovácsműhely elé. Itt aztán Csik Balázs megint szóló egyet népéhez.

— Tudjátok mit, atyafiak! Ha már ennyiben van, taszígáljuk el Malomfalva széléig. Ott fölülünk a falu végén s a szép lejtőn leszaladunk a faluháza elé. Ki tudja, mennyi időbe telnék itt a tatarozás! Ha későn, lámpaoltás után érkeznünk haza, mit nyerünk a falu szemében? A kicsi kutya sem fog észrevenni. Inkább egy kicsit toldjuk meg a fáradságot!

Tetszett ez az indítvány is, csak a tulajdonos úr kétségeskedett.

— Malomfalván is van kovácsműhely, mit gondolsz az úr? — nyugtatta meg Balázs. — Ott

legalább kedve szerint működhetik, senki sem fogja siettetni.

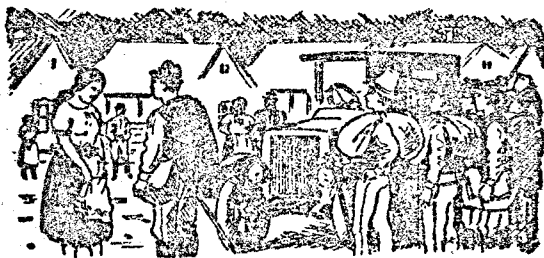
Nekiverselkedtek a hágónak, tovább haladtak Malomfalva felé. Hágj fel, szállj le, hágj fel, szállj le!

Már teljességében látszott a falu, most gyuladoztak a lámpák. Megérkeztek a falu végére, megállottak, szusszantak.

Balázs megbiztatta a tulajdonost, hogy néhány jókiadású dudaszót eressen le a falu felé. Most lesz, ami nem volt!... Megparancsolta embereinek, hogy ki-ki foglalja el helyét. Maga pedig odaült a tulajdonos mellé, a tisztelethelyre.

Megindultak lefelé. Veszettül szólt a duda, kurjantottak, énekeltek a cimborák! Minden úgy sikerült, ahogy Csik Balázs elképzelte. Nagy sokaság szaladt össze a kocsmához, közrefogták az érkezőket. Csik Balázs úgy szállt le az autóról, mint a győzedelmes hadvezér a lováról. Szétnézett... hát özvegy Nagy Péterné is ott mosolyog a közelben.

Paroláztak, áldázkodtak s örvendeztek egy darabig, aztán a cimborák egy része hazasietett. Az árvább fele pedig beszivárgott az ivóházba. Az utóbbiakkal tartott Csik Balázs. Hej, de szívesen nyitott volna be a szomszédos, kis zsindelyes házba, de még nem ért odáig a dolog. Most a szép hazajövetel láttára, bizonyosan puhul egy istenest a menyecske szíve!

Özvegy Nagy Péterné is ott mosolyog.

Jócskán telt az idő az ivóban az itthon való hírek meghallgatásával. Egyszer csak benyit a teherautó tulajdonosa s odaszól Balásznak, hogy pár szava volna vele, lépjenek ki az utcára.

Csik Balázs nagyon mord arccal tért meg a beszélgetésből. Rászólt Csóka Mózsira, aki most is körülötte hajladozott.

— Szaladj, hívd ide az egész cimboraságot! Félórán belül mindenki itt legyen, aki azt akarja, hogy továbbra is barátomnak ismerjen!

Dejszen jöttek a kenyeres pajtások. Bizonyosan kedve szottyant Csik Balázsnak egy kis mulatságra, teljék kedve, megérdemli.

Amint együtt voltak hiányosság nélkül. Csik Balázs intett nekik, hogy kövessék az utcára. Látszott pillantásából, hogy nem akar azok előtt beszélni, akik más asztaloktól füleltek feléjük.

— Baj van, emberek! — szólt a karéjba állt cimboráknak. — A tulajdonos úr nem tudja megigazítani az autót. Azt mondja, ki kell cserélnie a csuklót.

— Az az ő baja! — mondta valaki.

— Ki veszi olyan könnyen? — csattant föl Csik Balázs.

Kiderült, hogy Piroska Gergőből kottyant ki a szó.

— Eszetlen beszéd! — mondta Balázs keményen. — Nemesak az ő baja, hanem a mienk is! Gondoljátok meg: a tulajdonos a bíróhoz akar menni panaszra. Azt mondja, hogy ő már Kobátfalván el akart maradni, de mi erőnek erejével ide taszigáltuk...

— Szép reménység! — hüledezett Takó Pali. — Elváltozik a dicsőség, ha megtudja a falu, hogy magunk taszítottuk az autót a falu végéig.

— Ez a helyes beszéd! — jelentette ki Csik Balázs. — Olyan csufság lesz a taszításból, hogy az unokánk is megszenvedi. S ez csak az egyik fele. Mert a tulajdonos azt mondja, hogy neki nagy kára lesz abból, ha holnap délelőtt ott nem lehet a segesvári álmáson. Minket fog akkor pörölni...

— Tyüh, halljátok-e, még pör is! Mit tudjunk tenni? No, Balázs, most süss ki valamit okosat!

— Már kisütöttem.

— Mit cselekedjünk?

— Visszataszítjuk az autót! — közölte Balázs.

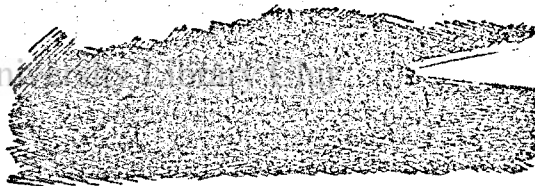
— Segesvárra? — kérdezte több megszeppent hang.

— Nem. Kiegyeztem a tulajdonossal. Megígértem, hogy eltaszítjuk Kereszturig, ha befogja a pófáját. Ott kicserélheti a csuklóvasat!

— Kereszturig... az is elég keserves!

— Mit óbégatsz? — förmedezett Csik Balázs. — Az a rongyos tizennyolc kilométer! Annak is fele lejtő, tehát fel is ülhetünk...

Csik Balázs nagy esze most is legyőzte a tudatlanokat. Sokkal jobb lesz ezt a cimboraság kebelében az éjszaka leple alatt elintézni. A falu szájára bocsátani? Merő bolondság volna!

Taszítani kezdték a teherautót...

A kovácsműhelyhez oroszokdtak s nagy vigyázattal, hogy lármát ne üssenek, taszítani kezdték a teherautót Keresztur városá felé...

AZ ÉN NÓTÁM.

*Ez az én versem,
Ez az én nótám,
A barázdákban
van az én kótám.
Eke-vágta föld
ezer göröngye,
az örök csenddel
köt engem össze.
Benne az ihlet,
benne az áldás,
benne a halál
a feltámadás.
Ez az én versem,
Ez az én kótám
a barázdákból
száll az én nótám.*

Sárközy Gergő.

Keresztényi szelidség.

Egy kaszárnyában lakott a többi között egy ujonc, istenfélő, bátor keresztény fiu, aki társai előtt, hívők és hitetlenek előtt egyaránt minden alkalommal bizonyosságot tett Uráról. Este ágya előtt térdelve szokott imádkozni. amiért társai sokszor csúfolták és bosszantották. Egy este az egyik fogta a maga sáros, vizes csizmáját, egymásba akasztotta és az imádkozónak nyakába vetette. Ez pedig tovább folytatta dolgát és nem engedte magát áhítatában megzavartatni. Mikor azonban elvégezte, akkor fogta a nyakába akasztott csizmákat, fényesre tisztította és odaállította a csufolódd

ágya mellé. Ekkora szelidség látára annak is meglágyult a szive, elszégyelte magát, bocsánatot kért a megcsufolt társától és ettől kezdve ő maga is elkezdte keresni azt az erőforrást, mely ilyen türelemre képesíti az embert. Meg is találta.

Furesa meghívás.

— Akarsz ma velem ebédelni?
— Hogyne, nagyon szívesen.
— Akkor siess haza és mondd meg a feleségednek, hogy készítsen az én számomra is ebédet.

Magyar testvérek! Ne tévesszétek össze az állampolgárságot a nemzetiséggel! Magyar anyanyelvű és magyar nemzetiségű polgár az állampolgárságot tudakoló 18-ik rovatba azt írja, vagy diktálja be, hogy román állampolgár.

Szerkesztői üzenetek

Az első naptárexpedíciót pár nap múlva befejezzük s karácsony után megkezdjük a másodikikat. A második expedícióval azoknak az előfizetőknek küldjük ki a naptárt, akik azután küldték be a pénzt, amikor a községükben rendben levő előfizetőinknek már szétküldtük, továbbá azoknak, akik az év végéig beküldik hátrélékukat. Így tehát azoknak, akik még nem rendezték az előfizetéseiket, alkalmuk van a pénz beküldésére, mert a második naptár expedíciót alig néhány nap alatt keresztül vesszük s így az újév első napjaiban az addig rendben levő előfizetőknek szintén kiküldjük a könyvnaport.

Ismételten felhívjuk előfizetőink figyelmét az általunk kiküldött lev. lapokra s kérjük olvasóinkat, hogy a lev. lapokat akár új előfizetőkkel, akár mutatványszámot kérőkkel küldjék vissza s mi a gyűjtőknek ajándékkönyveket adunk, fáradozásaikért.

K. J. Szilágyballa. N. E. Erdős-szentgyörgy. B. A. Krasznabétek. G. I. Csikszépviz. S. J. Szamoskrassó. Sz. J. Várviz. F. M. Disznád. B. Gy. Bágyon. H. B. Tusnád. L. M. Korond. V. A. Mezőtelegd. M. L. Biharfelegyháza. Sz. B. Kémer. B. P. Kézdiszentlélek. Sz. B. Krizba. Cs. J. Gyimesfelsőlók.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

K. M. Cikkelt nem közölhetjük. G. I. Versét nem közölhetjük.

M. L. Marosvásárhely. A bűvész által bemutatott táncoló babszemek nem voltak elvárásosolva. Egy amerikai bab fajtában, ördög babjának nevezik, egy pillangónak a hernyója él. Ennek a mozgása idézi elő a babszemek gurulását és ugrándozását.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. I. Uzvölgy 175, Buzásbesenyőről: T. J. 170, id. M. J. 170 és N. Gy. 340, R. S. Egri 805, Sz. S. Ottomány f. év végéig 60 lej beküldését kérjük. K. A. Szentkatolna 175, K. I. felső Bereek 175, Bencéből: P. Gy. 175 és id. B.-S. 145, P. M. Gencs 170 (r. 193L. dec. 31-ig), J. D. Torda 175, Gagyból: B. J. 175 és S. H. S. 175 mindkettő rendben 1930. dec. 31-ig. Sz. Gy. Tövis 175, S. J. Simonyfalva 170, T. J. Marosgom-bás 175, B. P. M. Lőrincéve 170, R. Gy. Szemlak 170, B. J. Ujkakucs 175, Gy. J. örvend 345, F. S. Magyarremete 170, B. S. Nagyszalonta 170, H. S. Margitta 175, ifj. P. J. Kiskereki 175, B. I. G. Csikszentdomokos 175, V. B. Csikszereda 170, P. D. Csiksomlyó 170, B. L. Kovászna 170, S. F. Kerelószentpál 175, L. J. Csernakeresztur 95, H. L. Nagysármás 170, P. A. Lőrincfalva 175, B. J. Börvély 345, T. D. Kóhóvölgy 170 lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szög 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Silea-Magyarországye községben (Kisküküllő megye) 200 hódas birtok gazdasági épületekkel felszerelve, eladó. Ara 1 millió 900 ezer lej (tehát nem 190 ezer lej, mint egyik számunkban tévesen közöltük). Érdeklődők forduljanak a „Magyar Nép” kiadóhivatalához.

Szőlő vagy gyümölcssteleptők figyelmébe! Ha éghajlatunknak megfelelő, kipróbált és egészséges szőlő- vagy gyümölcsfa oltványt akarnak ültetni, kérjenek árjegyzőket és tájékoztatót Tóthfalusi és Társa oltványtelepről Targu-Mureş-Marosvásárhely, Str. Sft. Gheorghe (Szentgyörgy-u.) 9. sz.

Egyedülálló, egészséges, jómódú idősebb ur házasság céljából keresi 40—45 év körüli egészséges, jó természetű gyermektelen házian urinó barátságát, vagyontalanság nem akadály. Ajánlatokat a kiadóhivatal „Anyagi gond nélkül könnyű élet” jeligére továbbít. Csak teljes című komoly levélre válaszolok.

Bármilyen nagy méhésetben állást keresek, mint asztalosmester. A kaptárokat is elkészítem. Cim a kiadóban.

Egy rendbeli kovács-szerszám eladó. Nagy Ferenc Mihely-Mezőmehes, jud. Cluj

Lelkiismeretes, szakmájában is teljesen jártas 38—50 év körüli vincellért keres báró Jósika Gábor gazdasága Cara-Kolozskara.

Husz hold prima szántóföld, tanyával, haszonbérbe azonnal kiadó. Ugyanitt 40 hektó bihar-diószegi termésű hegyi oltvány, bakarrizling kitünő borok eladók. Értekezni lehet a helyszínen Nagy Lajosnál Silindru-Érselénd, jud. Sălaj.

Egy jobb családból való falusi leány, aki minden munkában jártas, a változatosság kedvéért elszegődne olyan helyre, ahol mint családtagot tekintenek. Leveleket „Fizetés nem fontos” jeligére a kiadóba kérek.

Gyümölcsfaoltványok

diszfák, diszcsenjék, rózsák, szőlő-oltványok, amerikai elanyvesztők legújulányosabb beszerzési forrásai gróf Bethlen László laiskoláján és szőlőoltványtelepénél Reteag-Retteg, jud. Someş

Beszélhetnek ellenséges ügynökök
 'mit akarnak,
 a **Minerva Biztosító** csak megmarad egyedüli
 kisebbségi magyarnak

Köhögés, Hurut, Tüdőbetegség

ellen minden esetben bevált a

SIROMALT

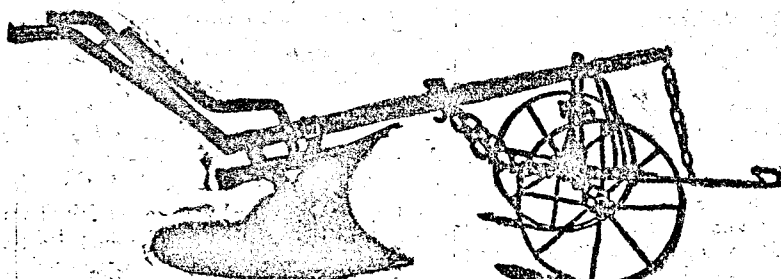
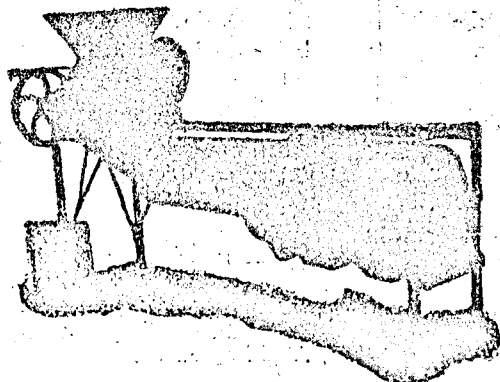
gyógyszer, mert az összes gyógyanyagokat tartalmazza, amelyeket a leghíresebb orvosok ezen betegségek ellen ajánlanak. — A Siromalt állandó és rendszeres használata által meggyógyul a hurut, elmúlik a köhögés és enyhül a tüdőbaj. — Az étvágy megjavul, az éllekedv fokozódik, a jó arcszín és a testi erő teljes egészében visszatér. — A Siromalt olcsó, jóízű, tápláló, malátás készítmény, amely minden patikában kapható. — Ha köhög, gyakran hurutos, azaz gyenge tüdejű, írjon a

Gea-Krayer R.-T. Laboratorium, Timișoara-Temesvár 35.
 címreingyen küzelért, hogy meg tudja, mit kell tennie ezen bajok ellen.

Minden jó gazda

a tavaszi munkálatokra már most beszerzi a gazdasági eszközöket. Raktárról szállítunk kedvező részletfizetésre:

RUDOLF BÄCKER

Originál Bächer ekéket minden formában és nagyságban
 Originál Held tricuróket
 Originál Pracner vetőgépeket és műtrágyaszórókat
 Originál M.A.V. cséplőszekrényeket
 Originál Fordson traktorokat
 Originál Kalmár rostákat
 és minden más itt meg nem nevezett műszaki és mezőgazdasági gépeket és felszereléseket. — Tekintse meg raktárunkat. Minden érdeklődésre készséggel küldünk prospektust és felvilágosítást

AGROFERRA R. T.
Tárgu-Mureș-Marosvásárhely
 Strada Călărașilor 7.

„Transylvania” Bank Rt

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámítól
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

GYOMORBAJOK

O Gyomorégés
Savanyuszájiz
M Rossz emésztés
Gyomorsavtúltengés
Hányinger
A Fellujodás
Szelek

Az **OMA** gyomormeszből fél kávés-kanálnyit csekélyvizben beveszünk, miáltal bármilyen ételt józuen elfogyaszthatunk, könnyen emésztelhetünk. Az étvágy megjön, a nyelv tisztla lesz, a rossz szájszag megszűnik. Az **OMA** gyomormész használata megszünteti a kínos lidercnyomásos alvást, mely a rossz emésztés következménye. A gyomorégés, szelek, az evés után fellépő kínos, csavaró fájdalmak elmulnak az **OMA** gyomormész használata által; az **OMA** leköti azonnal a fulságos gyomorsavat, mely a legtöbb gyomorbántalom előidézője.

Az **OMA** molekuláris finomságura praecipitált szénsavas mész, melynek ize kellemes, kapható minden gyógyszerárban. — Hosszabb időre elegendő, csomag ára 96— leu.

Főraktár Nagyrománia területére:
Farmacia „La Sft. Gheorghe”

NAGY JENŐ

„Szent György” gyógyszerár
Fő-áruháza — Marosvásárhely.

Ha valahonnan

árut rendel, kérjük a lapunkban
olvasott hirdetésre hivatkozni!

Szőlőoltvány, gyümölcsfa

valamint gyökeres rippáriaportális és berlandéri szőlővesszőket megbizható helyről telepítsünk.

Ajánljuk 20 év óta fennálló

telepünkről garantált fajtiszta minden betegségtől mentes dugyökerez szőlőoltvány és gyümölcsfáinkat. — Tekintettel az évi nagy keresletre, igyekezzék rendeléseit mielőbb hozzánk juttatni, minthogy a mult évben nagyon sok vevőnket nem tudtuk kielégíteni. — Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk, mely a szőlőültetésről, valamint a káros növények irtásáról sok hasznos tudnivalókat tartalmaz.

Székely Gábor és Tsa

szőlőoltvány és gyümölcsfatelep
Diosig-Bihardioszeg. (jud. Bihor.)

Pásztortüz

Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal;

Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop
(u. Brassai-utca) 5 sz.

Kolozsvári

**Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főtér) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Diciosánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Targu-Murag-Marosvásárhely, Oradea—Nagyvárad és Timisoara—Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Tordaaaranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda, Alsóchérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed. Udvarhely-megyét Tak.-pénztár Odorheiu Székelyudvarhely és Cristur—Székelykeresztur, Szászrégenvidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-Szászrégen, Népbank Rt. Huedin-Bánlyhunyd és Szamosujvári Hitelbank Rt. Gherla—Sz.-ujvár.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. Áruraktárai a vasut mellett.

Akar ön bő termést és nagy jövedelmet?

Akkor ne hagyja gyümölcsfáit az idén is tönkremenni és permetezzen lombhullás után, vagy a tél folyamán, rügyfakadás előtt, levél-, paizs-, vértetű, valamint mindennemű kártévő ellen „**DENDRIN**”-nel vagy a kétszeres erősségű „**NEO-DENDRIN**”-nel. Pár héttel rügyfakadás előtt pedig permelezzen lisztharman, monilia, gombák ellen bordólléval kevert „**AMONIL**”-al. — Ingyenes részletes utmutatást nyújt a gyártó: **Hoskovits Ipartelepek Részvénytársaság Oradea—Nagyvárad.**

Lerakatok:

Biasini S. utóda Cluj-Kolozsvár. — Segesváry & Co. Cluj-Kolozsvár. — Szatmármegyét Mezőgazdák Rt. Satu-Mare-Szatmár. — Harecsék Vilmos utóda Baia-Mare-Nagybánya. — Neumann és Markovics Baia-Mare—Nagybánya. — Weisz Lajos Carei-Nagykároly. — Frankovits Ignázt Rt. Simleul-Silvantei-Szilágyosomlyó. — Zöld János Odorheiu-Szekelyudvarhely. — Dr. Barnabás és Sipo, Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy. — Mezőgazdák Rt. Arad. — Szűts Pál Timisoara-Temesvár. — Hangya Aiud-Nagyenyed. — Winkler János, Aiud-Nagyenyed.

Klein K. Oszkár Cugir (Kudsir) Jud. Hunedoara

Harang- és Vasöntődjében készülnek:

Templomi harangok legmesszebbmenő garanciával békebeli harang-érből (Bronz) 30 évi jótállással, bármiféle **kereskedelmi vasárúk**, takaréktűzhelyek, kályhák, tűzhelylemezek, rámak, rostélyok, stb. stb. és bármilyen sulyban malom-, turbina és egyéb **gépalkatrészek öntött vasból.**

Gyors, lelkiismeretes és olcsó kiszolgálás! — Elsőrendű munka!

Kívánatra részletes árajánlat ingyen!

Dohányzók figyelmébe!

Erelmeszesedést gégehurutot nem kap dohányozhat bátran anélkül, hogy egészségének ártana, ha

„Nikostopot“

basznál. A nikotin 86 százalékát felfogja. Cigaretta készlet 65 lei, szivar készlet 100 lei. Kapható mindenütt. — Főlegkat Gyulai Gyógyszerlár Targu-Mures—Maresvásárhely.

Keleti Ujság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

Szőlőbirtokosok!

Mielőtt szőlőoltvány szükségletüket beszereznék kernek elébb szőlőoltvány és más szőlővesszőkről szőlo értesítőmet, mely kimentő utbaigazítást ad a mai öröklésre, ugyszintén a hiányok pótlására. Annál inkább kérje melőbb mivel bárkinek ingyen és bérmentve küldi azt meg

Majdu István

puritan szőlőgazdaság
és szőlőoltványtelepe
Diosig-Bihardioszeg jud. Bihar

„Mezőgazdasági Szemle“

Románia magyar gazdatársadalmának lapja

Olvassátok, terjesszéték tehát.

Előfizetési díja egész évre Lei 80.—
félévre Lei 50.—

Mutatóvényszámokat bárkinek ingyen és bérmentve küld a

„Mezőgazdasági Szemle“ kiadóhivatala

Póstafiók 34.

Dicsőánmártin-Dicsőszentmártin.

Póstafiók 34.

Lesoványodott, erőtlén,
vérszegény, lüdbajos
betegek részére áldás a

„GRASIN”

erőtápszer. — Étvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
hatása szembeűnő.

Kapható gyógyszerárakban és Dr. Nagy Árpád gyógyszerárakban
Cluj-Kolozsvár, Calca Mojlör. — Egy doboz 120 lei. Postán küldve
130 lei. Egy teljes kurához 5 doboz 600 lei bérmentve, utávétellel.
Hesználati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

RADIUMCHEMIA

LEGZEST ELÉNKITI	RHEUMA ISCHIAS
VERELLÁTÁST FOKOZZA	IZULETI GYULLADÁSOK
ANYAGCSERÉT SZABÁLYOZZA	IDEGBAJOK ESABA, BÉNYULÁS
IDEGEKET KI- EGYENSÜLYOZZA	TRÉLMESZESEDES NŐI BAJOK
MÉRGEZŐ ANYAGOKAT ELTAVOLITJA	GOLYVA, CUKORBÁJ MIGREN, DÓRBAJOK
GYULLADÁST GÁTLO ÉS FELSZÍVÓ HATÁSA VAN	SZIV-GYOMOR-LÉP-MÁJ- VESE-HASBÁNTALMAK
MIRIGYEK MŰKÖDÉSÉT SZABÁLYOZZA. FAJDALMAT CSILLAPIT	TÜDŐ-TUBERKULÓTI- KUS MEGBETEGEDE- SÉIG, ASTHMA STB. STB.

RADIUMGYÓGYÁRMAK

Beszerezheti és ingyenes felvilágosítást nyerhet:

St. Joachimsthal „Radiumchemia” romániai igazgatójánál
ARAD, Str. Consistorului (v. Bathánvi-utca) 31.

Huzás december 21-én.

Boldog karácsonyi ünnepeket

szerez magának és családjának, ha sietve megvásárolja a
kolozsvári Mentő-Egyesület sorsjegyét és december 21-én
megnyeri az

1 millió L. készpénz főnyereményt

vagy a 2182 kizárólag készpénz nyeremény valamelyikét.

A nyereményt az »Albina Bank« azonnal fizeti.

Sorsjegy bármely városban és a Hangya szövetkezetekben
vásárolható, de 117— lei előzetes beküldése ellenében a
Sorsjegyhirdető Cluj-Kolozsvár Strada Memorandului
(Unió-utca) 16. szám elküldi postán vidékre is.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókhintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycséh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Avid-Nagenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fiókhintézete. —

Saját tőkék:

60,000,000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Aranyosgyéresi Agyagipar R.-T.

Ajánlja elsőrangú földgázzal
égetett hornyolt és hódíarku
tetőcserepét,

normál és németméretű
fali és kúttégláját

valamint elsőrendű különböző
méretben készült

alagcsőveit.

Cég és Iroda: Turda—Torda.
Telefon szám: 107.